

**MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
ETIKOS KOMISIJA**

SPRENDIMAS

**DĖL MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO PETRO ČIMBARO
ELGESIO ATITIKTIES VALSTYBĖS POLITIKŲ ELGESIO KODEKSO
NUOSTATOMS**

2024 m. kovo 1 d. Nr. B89-

Molėtai

Molėtų rajono savivaldybės etikos komisija (toliau – **Komisija**): Komisijos pirmininkas Laimutis Lapėnas, Komisijos pirmininko pavaduotojas Vytautas Nekrošius, nariai Rita Andreikėnienė, Algis Masevičius, Žydrūnas Savickas, sekretoriaujant Sigitai Saugūnienei, atliko tyrimą pagal 2024 m. sausio 4 d. Molėtų rajono savivaldybės administracijos seniūnijų seniūnų skundą Nr. B20-18 „Dėl politiko Petro Čimbaro pasisakymo“ (toliau – **Skundas**), kuriame buvo nurodyta, kad Molėtų rajono savivaldybės tarybos narys Petras Čimbaras galimai pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso (toliau – **Kodeksas**) 4 straipsnio 1, 5 ir 6 dalyse numatytus principus: *pagarbos žmogui ir valstybei* (kai veiksmas mažina pasitikėjimą valstybe ir jos institucijomis); *padorumo* (kai vengia situacijų, kai politiko elgesys kenktų jo ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, reputacijai ir autoritetui); *pavyzdingumo* (kai deramai elgiasi visuomenėje, laikosi visuotinai pripažįstamų dorovės, moralės ir etikos normų)

Komisija, įvertinusi tyrimo medžiagą, n u s t a t ė:

Tyrimo pagrindas ir dalykas

Molėtų rajono savivaldybės administracijos seniūnijų seniūnai 2024 m. sausio 4 d. Molėtų rajono savivaldybės Komisijai pateikė Skundą Nr. B20-18 „Dėl politiko Petro Čimbaro pasisakymo“. Skunde prašoma įvertinti Molėtų rajono savivaldybės tarybos nario Petro Čimbaro elgesį, bei jo pasisakymą, Molėtų rajono savivaldybės tarybos, posėdžio metu.

Molėtų rajono savivaldybės tarybos posėdyje, įvykusiame 2023 m. gruodžio 21 d., Molėtų rajono savivaldybės tarybos narys Petras Čimbaras viešai įžeidė Molėtų rajono savivaldybės administracijos seniūnijų seniūnus, sakydamas - „*Pas seniūnus smegenų nėra*“ (posėdžio pradžia 10.00 val., pasisakymo transliacijos laikas 14 min. 11 s.). 2023 m. gruodžio 29 d., Molėtų krašto laikraštis „Vilnis“ išspausdino publikaciją - „Rajono taryba posėdžiavo „Teltonikoje“, apsižodžiavimo neišvengta ir švenčių išvakarėse“, kuriame buvo paskelbta: „<...> Pajuokavus, kad seniūnai numatė, jog sniegas greit ištirps, P. Čimbaras nesusilaikė, voždamas, kad su seniūnų smegenimis panašiai nutiko <...>“.

Komisija vertina, Molėtų rajono savivaldybės tarybos nario Petro Čimbaro, atitiktį Politikų elgesio kodekso ar Tarybos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytų valstybės politikų elgesio principams ar reikalavimams. Valstybės politikai atitinka Kodekso 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą valstybės politiko sąvoką. Kodekso nuostatos jiems taikytinos visa apimtimi.

Nustatytos faktinės aplinkybės

Komisija, 2024 m. sausio 15 d. posėdžio metu, susipažinusi su 2024 m. sausio 4 d. Skundu Nr. B20-18 „Dėl politiko Petro Čimbaro pasisakymo“ ir išklausiusi posėdyje dalyvavusių komisijos narių nuomonę, bendru sutarimu, vadovaujantis Kodekso 7 straipsnio 1, 10 dalimis, Molėtų rajono savivaldybės Komisijos nuostatų, patvirtintų 2023 m. gegužės 4 d. Molėtų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. B1-91 (toliau – Nuostatai) 5.1. papunkčiu, 6 ir 15 punktais nutarė pradėti tyrimą dėl Tarybos nario elgesio atitikties Politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 1, 5 ir 6 dalyse numatytų principų pažeidimo.

Pranešimas tarybos nariui Petrui Čimbarui apie pradėtą tyrimą išsiųstas 2024 m. sausio 17 d. raštu Nr. B22-152, kuriame prašoma pateikti Komisijai rašytinį paaiškinimą dėl seniūnijų seniūnų Skunde nurodytų faktų.

Rašytinio paaiškinimo tarybos narys Petras Čimbaras nepateikė.

2024 m. vasario 12 d. raštu Nr. B22-372, buvo išsiųstas pranešimas, tarybos nariui Petrui Čimbarui ir pažymėta, kad vadovaujantis Valstybės politikų elgesio kodekso įstatymo 7 straipsnio 8 punktu jis turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, teikti Komisijai paaiškinimus, prašymus ir įrodymus ir baigus tyrimą susipažinti su tyrimo metu surinkta medžiaga.

Tačiau 2024 m. vasario 26 d. Komisijos posėdyje tarybos narys nedalyvavo, nors pranešimas įteiktas 2024 m. vasario 15 d. registruota pašto siunta.

Komisijos posėdžio metu buvo peržiūrėta ir perklausyta tarybos posėdžio ištrauka, kurioje pasitvirtino išsakyta, tarybos nario, frazė seniūnų atžvilgiu.

Teisinis veikos vertinimas

Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodeksu siekiama įgyvendinti konstitucinį valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms principą, plėtoti demokratinį valdymą, didinti visuomenės pasitikėjimą valstybės valdžios ir savivaldybių institucijomis, skatinti valstybės politikų ir kandidatų į valstybės politikus atsakomybę už savo veiklą ir atskaitomybę visuomenei.

Kodeksas reglamentuoja valstybės politikų elgesio viešajame gyvenime principų ir reikalavimų pagrindus, taip pat priemones, užtikrinančias valstybės politikų elgesio kontrolę ir atsakomybę už šio kodekso nuostatų pažeidimus.

Kodekso 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jis reglamentuoja valstybės politikų elgesio viešajame gyvenime principų ir reikalavimų pagrindus, taip pat priemones, užtikrinančias valstybės politikų elgesio kontrolę ir atsakomybę už šio kodekso nuostatų pažeidimus. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad kituose teisės aktuose gali būti nustatyti ir kiti valstybės politikų elgesio reikalavimai, tačiau jie negali prieštarauti šiame kodekse įtvirtintiems valstybės politikų elgesio principams. Valstybės politikų elgesio principai įtvirtinti Kodekso 4 straipsnyje, kuriame numatyta, jog valstybės politikas viešajame gyvenime vadovaujasi šiais elgesio principais: *pagarba žmogui ir valstybei* – laikosi žmogaus teisių ir laisvių ir jas užtikrina, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teise, didina pasitikėjimą valstybe ir jos institucijomis (1 punktas); *teisingumas* – vienodai tarnauja visiems žmonėms nepaisydamas jų tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, išsilavinimo, religinių įsitikinimų, politinių pažiūrų, amžiaus ar kitų skirtumų (2 punktas); *sąžiningumas* – pareigas eina sąžiningai ir laikosi aukščiausių elgesio standartų, vengia situacijų, galinčių paveikti sprendimų, kurie sukeltų visuomenėje abejonę, priėmimą (3 punktas); *skaidrumas ir viešumas* – nekelia abejonių dėl sąžiningumo priimdamas sprendimus, taip pat pateikia visuomenei savo elgesio ir sprendimų motyvus, visada laikosi atvirumo ir viešumo, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, ribojančius informacijos atskleidimą, deklaruoja savo privačius interesus (4 punktas); *padorumas* – elgiasi deramai pagal einamas pareigas, vengia situacijų, kai politiko elgesys kenktų jo ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, reputacijai ir autoritetui, vengia nesąžiningų pranašumo siekimo būdų, gautą oficialią informaciją naudoja tik pareigoms atlikti ir nesipelno iš jos (5 punktas); *pavyzdingumas* – deramai elgiasi visuomenėje, laikosi visuotinai pripažįstamų dorovės, moralės ir etikos normų (6 punktas); *nesavanaudiškumas* – tarnauja valstybei ir visuomenės interesams, vengia tariamų ar tikrų viešųjų ir privačių interesų konfliktų, jiems iškilus, imasi visų reikiamų priemonių,

kad jie būtų išspręsti greitai ir atitiktų visuomenės interesus, nenaudoja savo pareigų ar padėties siekdamas daryti įtaką kito asmens sprendimui, kuris galėtų būtų naudingas politikui ar jo artimam asmeniui (7 punktą); *nešališkumas* – neturi sutartinių ar kitų santykių, kurie galėtų kliudyti atlikti valstybės politiko pareigas ir varžytų jo apsisprendimo laisvę priimant sprendimus, taip pat yra objektyvus priimdamas sprendimus ir vengia išankstinio nusistatymo (8 punktą); *atsakomybė* – atsako už savo elgesį viešajame gyvenime, priimamus sprendimus ir atsiskaito už juos visuomenei (9 punktą).

Kodekso 6 straipsnio 1 dalis 1 punktą nustato, kad valstybės politikų elgesio, kuriuo pažeidžiami šiame kodekse nustatyti valstybės politikų elgesio principai ir nuostatos, tyrimą dėl tarybos narių atlieka Etikos komisija.

Veiklos vertinimas atliktas vadovaujantis, Molėtų rajono savivaldybės etikos komisijos nuostatų 5.3 punktu, kuriame nurodyta, kad komisija, atlikdama savo funkcijas, tiria ir priima sprendimus dėl Savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms.

Komisija, vertino tarybos nario Petro Čimbaro pasisakymo, Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gruodžio 21 d. posėdžio metu, atitiktį valstybės politikų elgesio principams. Tarybos narys, Petras Čimbaras, tarybos posėdžio metu viešai pasakydamas, kad „*Pas seniūnus smegenų nėra*“ bandė suformuoti neteisingą įspūdį, požiūrį tretiesiems asmenims, siekiant sumenkinti seniūnus, jų kompetenciją bei sumenkinti savivaldybės institucijų dalykinę reputaciją. Pažymėtina, kad valstybės politikas negali vadovautis vien tik emocijomis, kalbėdamas visada turi įvertinti ir galvoti apie pasisakymų poveikį aplinkai, nes pats yra viešas žmogus. Valstybės politiką, įstatymas įpareigoja elgtis etiškai, todėl nagrinėjamu atveju, tarybos narys Petras Čimbaras turėtų prisiimti atsakomybę už neatsakingai ir netinkamai išsakytus seniūnų atžvilgiu žodžius.

Komisija, įvertinusi tarybos nario elgesį ir atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes, konstatuoja, kad Molėtų rajono savivaldybės tarybos narys Petras Čimbaras pažeidė Kodekso 4 straipsnio 1 punkto <... *pagarba žmogui ir valstybei – laikosi žmogaus teisių ir laisvių ir jas užtikrina, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teise, didina pasitikėjimą valstybe ir jos institucijomis...*>, 5 punkto <...*padorumo – elgiasi deramai pagal einamas pareigas, vengia situacijų, kai politiko elgesys kenktų jo ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, reputacijai ir autoritetui, vengia nesąžiningų pranašumo siekimo būdų, gautą oficialią informaciją naudoja tik pareigoms atlikti ir nesipelno iš jos...*> bei 6 punkto <...*pavyzdingumo – deramai elgiasi visuomenėje, laikosi visuotinai pripažintų dorovės, moralės ir etikos normų...*> principus ir Komisija, vadovaudamasi Molėtų rajono savivaldybės Etikos komisijos veiklos nuostatų, patvirtintų Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 4 d.

sprendimu Nr. B1-91 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatų patvirtinimo“, 18, 21 ir 22 punktais, 19.1 ir 19.3 papunkčiais, posėdyje dalyvavusių Etikos komisijos narių vienbalsiu balsavimu

n u s p r e n d ė:

1. Konstatuoti, kad Molėtų rajono savivaldybės tarybos narys Petras Čimbaras pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 1, 5 ir 6 dalies principus, t. y. pažeidė pagarbos žmogui ir valstybei, padorumo ir pavyzdingumo principus.

2. Rekomenduoti, artimiausiame Molėtų rajono savivaldybės tarybos posėdyje, viešai atsiprašyti skundą pateikusių asmenų už jų atžvilgiu išsakytą repliką.

3. Sprendimo kopiją išsiųsti pareiškėjams, Tarybos nariui Petru Čimbarui, Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

4. Sprendimą skelbti savivaldybės interneto svetainėje www.moletai.lt

5. Komisijos sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo suinteresuotam asmeniui dienos.

Komisijos pirmininkas

Laimutis Lapėnas

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Molėtų rajono savivaldybės administracija 188712799, Vilniaus g. 44, LT-33140 Molėtai
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Sprendimas „Dėl Molėtų rajono savivaldybės tarybos nario Petro Čimbaro elgesio atitikties valstybės politikų elgesio kodekso nuostatomis“.
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-03-04 Nr. B89-6
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sigita Saugūnienė, Vyriausiasis specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą
Sertifikatas išduotas	SIGITA SAUGŪNIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-03-04 12:09:51 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-03-04 12:10:25 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-23 10:29:41 – 2028-05-21 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.75.8.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-03-04 14:19:41)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-03-04 14:19:41 DBSIS